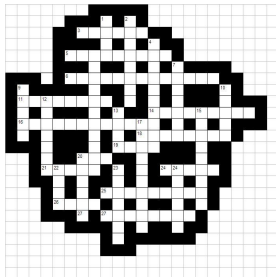
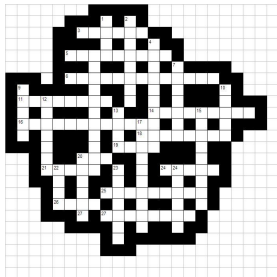

Restyling van een horecaketten (20)

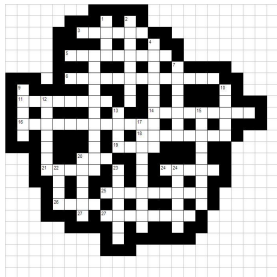

Restyling van een horecaketten (20)

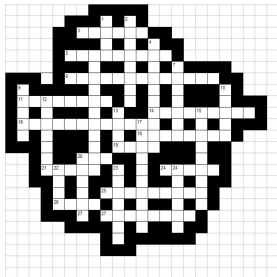
L _ _ _ _ . . . . . _ _ _ _ _

Restyling van een horecaketten (20)

L _ _ _ _ . . . . . _ _ _ _ _

Restyling van een horecaketten (20)

L _ _ _ _ . . . . . _ _ _ _ _

L A P L A C E T R A N S F O R M A T I E

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

(voorzover deze integraal bestaat en convergeert).

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

(voorzover deze integraal bestaat en convergeert).

Stelling

$$\mathcal{L}\{c_1 f(t) + c_2 g(t)\} = c_1 \mathcal{L}\{f(t)\} + c_2 \mathcal{L}\{g(t)\}.$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

(voorzover deze integraal bestaat en convergeert).

Stelling

$$\mathcal{L}\{c_1 f(t) + c_2 g(t)\} = c_1 \mathcal{L}\{f(t)\} + c_2 \mathcal{L}\{g(t)\}.$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\mathcal{L}\{f(at)\} =$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

(voorzover deze integraal bestaat en convergeert).

Stelling

$$\mathcal{L}\{c_1 f(t) + c_2 g(t)\} = c_1 \mathcal{L}\{f(t)\} + c_2 \mathcal{L}\{g(t)\}.$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\mathcal{L}\{f(at)\} = \int_0^{\infty} f(at)e^{-st} dt =$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

(voorzover deze integraal bestaat en convergeert).

Stelling

$$\mathcal{L}\{c_1 f(t) + c_2 g(t)\} = c_1 \mathcal{L}\{f(t)\} + c_2 \mathcal{L}\{g(t)\}.$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\mathcal{L}\{f(at)\} = \int_0^{\infty} f(at)e^{-st} dt = \frac{1}{a} \int_0^{\infty} f(u)e^{-\frac{s}{a}u} d(au)$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

(voorzover deze integraal bestaat en convergeert).

Stelling

$$\mathcal{L}\{c_1 f(t) + c_2 g(t)\} = c_1 \mathcal{L}\{f(t)\} + c_2 \mathcal{L}\{g(t)\}.$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f(at)\} &= \int_0^{\infty} f(at)e^{-st} dt = \frac{1}{a} \int_0^{\infty} f(u)e^{-\frac{s}{a}u} d(au) \\ &= \frac{1}{a} \int_0^{\infty} f(u)e^{-\frac{s}{a}u} du\end{aligned}$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

(voorzover deze integraal bestaat en convergeert).

Stelling

$$\mathcal{L}\{c_1 f(t) + c_2 g(t)\} = c_1 \mathcal{L}\{f(t)\} + c_2 \mathcal{L}\{g(t)\}.$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f(at)\} &= \int_0^{\infty} f(at)e^{-st} dt = \frac{1}{a} \int_0^{\infty} f(u)e^{-\frac{s}{a}u} d(au) \\ &= \frac{1}{a} \int_0^{\infty} f(u)e^{-\frac{s}{a}u} du = \frac{1}{a} F\left(\frac{s}{a}\right).\end{aligned}$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\mathcal{L}\{f(t) e^{at}\} =$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\mathcal{L}\{f(t) e^{at}\} = \int_0^{\infty} f(t) e^{at} e^{-st} dt =$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\mathcal{L}\{f(t)e^{at}\} = \int_0^{\infty} f(t)e^{at}e^{-st} dt = \int_0^{\infty} f(t)e^{-(s-a)t} dt$$

Definitie

De **Laplacegetransformeerde** van de functie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ is gedefinieerd door

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt$$

Stelling (+ kort bewijs)

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f(t)e^{at}\} &= \int_0^{\infty} f(t)e^{at}e^{-st} dt = \int_0^{\infty} f(t)e^{-(s-a)t} dt \\ &= F(s-a).\end{aligned}$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\mathcal{L}\{f'(t)\} = \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\mathcal{L}\{f'(t)\} = \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt \quad \text{nu: partieel integreren!}$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt\end{aligned}$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} +\end{aligned}$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} + s \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt\end{aligned}$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} + s \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt \\ &= -f(0) + sF(s).\end{aligned}$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} + s \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt \\ &= -f(0) + sF(s).\end{aligned}$$

Gevolg

$$\mathcal{L}\{f''(t)\} = s(sF(s) - f(0)) - f'(0)$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} + s \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt \\ &= -f(0) + sF(s).\end{aligned}$$

Gevolg

$$\mathcal{L}\{f''(t)\} = s(sF(s) - f(0)) - f'(0) = s^2F(s) - sf(0) - f'(0)$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} + s \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt \\ &= -f(0) + sF(s).\end{aligned}$$

Gevolg

$$\mathcal{L}\{f''(t)\} = s(sF(s) - f(0)) - f'(0) = s^2F(s) - sf(0) - f'(0)$$

$$\mathcal{L}\{f'''(t)\} = s(s^2F(s) - sf(0) - f'(0)) - f''(0)$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} + s \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt \\ &= -f(0) + sF(s).\end{aligned}$$

Gevolg

$$\mathcal{L}\{f''(t)\} = s(sF(s) - f(0)) - f'(0) = s^2F(s) - sf(0) - f'(0)$$

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'''(t)\} &= s(s^2F(s) - sf(0) - f'(0)) - f''(0) \\ &= s^3F(s) - s^2f(0) - sf'(0) - f''(0)\end{aligned}$$

Stelling (belangrijk voor differentiaalvergelijkingen!)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{f'(t)\} = sF(s) - f(0).$$

Bewijs

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'(t)\} &= \int_0^{\infty} f'(t)e^{-st} dt && \text{nu: partieel integreren!} \\ &= \left[f(t)e^{-st} \right]_0^{\infty} - \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-s e^{-st}) dt \\ &= \lim_{b \rightarrow \infty} f(b)e^{-sb} - f(0)e^{0 \cdot s} + s \int_0^{\infty} f(t) e^{-st} dt \\ &= -f(0) + sF(s).\end{aligned}$$

Gevolg

$$\mathcal{L}\{f''(t)\} = s(sF(s) - f(0)) - f'(0) = s^2F(s) - sf(0) - f'(0)$$

$$\begin{aligned}\mathcal{L}\{f'''(t)\} &= s(s^2F(s) - sf(0) - f'(0)) - f''(0) \\ &= s^3F(s) - s^2f(0) - sf'(0) - f''(0), \text{ enz.!}\end{aligned}$$

Stelling (soms handig bij het terugtransformeren)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{tf(t)\} = -F'(s).$$

Stelling (soms handig bij het terugtransformeren)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{tf(t)\} = -F'(s).$$

Bewijs

Terugrekenen: $F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \Rightarrow$

$$\Rightarrow F'(s) = \frac{d}{ds} \left[\int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \right]$$

Stelling (soms handig bij het terugtransformeren)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{tf(t)\} = -F'(s).$$

Bewijs

Terugrekenen: $F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \Rightarrow$

$$\Rightarrow F'(s) = \frac{d}{ds} \left[\int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \right] \stackrel{??}{=} \int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt.$$

Stelling (soms handig bij het terugtransformeren)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{tf(t)\} = -F'(s).$$

Bewijs

Terugrekenen: $F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \Rightarrow$

$$\Rightarrow F'(s) = \frac{d}{ds} \left[\int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \right] \stackrel{??}{=} \int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt.$$

Als we even aannemen dat deze stap is toegestaan,
dan loopt de rest vanzelf ...

Stelling (soms handig bij het terugtransformeren)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{tf(t)\} = -F'(s).$$

Bewijs

Terugrekenen: $F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \Rightarrow$

$$\Rightarrow F'(s) = \frac{d}{ds} \left[\int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \right] \stackrel{??}{=} \int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt.$$

Als we even aannemen dat deze stap is toegestaan,
dan loopt de rest vanzelf ...

$$\int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt = \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-te^{-st}) dt$$

Stelling (soms handig bij het terugtransformeren)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{tf(t)\} = -F'(s).$$

Bewijs

Terugrekenen: $F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \Rightarrow$

$$\Rightarrow F'(s) = \frac{d}{ds} \left[\int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \right] \stackrel{??}{=} \int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt.$$

Als we even aannemen dat deze stap is toegestaan,
dan loopt de rest vanzelf ...

$$\begin{aligned} \int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt &= \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-te^{-st}) dt \\ &= \int_0^{\infty} (-tf(t)) e^{-st} dt \end{aligned}$$

Stelling (soms handig bij het terugtransformeren)

$$\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s) \Rightarrow \mathcal{L}\{tf(t)\} = -F'(s).$$

Bewijs

Terugrekenen: $F(s) = \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \Rightarrow$

$$\Rightarrow F'(s) = \frac{d}{ds} \left[\int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt \right] \stackrel{??}{=} \int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt.$$

Als we even aannemen dat deze stap is toegestaan, dan loopt de rest vanzelf ...

$$\begin{aligned} \int_0^{\infty} \frac{d}{ds} [f(t)e^{-st}] dt &= \int_0^{\infty} f(t) \cdot (-te^{-st}) dt \\ &= \int_0^{\infty} (-tf(t)) e^{-st} dt = \mathcal{L}[-tf(t)]. \end{aligned}$$

Tabel van Laplace-transformatie

$f(t)$	$F(s) = \mathcal{L}[f(t)]$
1. 1	$\frac{1}{s}, s > 0$
2. t	$\frac{1}{s^2}, s > 0$
3. t^n ($n = 0, 1, 2, \dots$)	$\frac{n!}{s^{n+1}}, s > 0$
4. e^{at}	$\frac{1}{s - a}, s > a$
5. $e^{at}f(t)$	$F(s - a)$
6. $\sin at$	$\frac{a}{s^2 + a^2}, s > 0$
7. $\cos at$	$\frac{s}{s^2 + a^2}, s > 0$

Tabel van Laplace-transformatie (vervolg)

$f(t)$	$F(s) = \mathcal{L}[f(t)]$
8. $e^{at} \sin bt$	$\frac{b}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
9. $e^{at} \cos bt$	$\frac{s-a}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
10. $t^n e^{at}$	$\frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, s > a$

Tabel van Laplace-transformatie (vervolg)

$f(t)$	$F(s) = \mathcal{L}[f(t)]$
8. $e^{at} \sin bt$	$\frac{b}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
9. $e^{at} \cos bt$	$\frac{s-a}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
10. $t^n e^{at}$	$\frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, s > a$
11. $f'(t)$	$sF(s) - f(0)$
12. $f''(t)$	$s^2F(s) - sf(0) - f'(0)$

Tabel van Laplace-transformatie (vervolg)

$f(t)$	$F(s) = \mathcal{L}[f(t)]$
8. $e^{at} \sin bt$	$\frac{b}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
9. $e^{at} \cos bt$	$\frac{s-a}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
10. $t^n e^{at}$	$\frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, s > a$
11. $f'(t)$	$sF(s) - f(0)$
12. $f''(t)$	$s^2F(s) - sf(0) - f'(0)$
13. $-tf(t)$	$F'(s)$

Tabel van Laplace-transformatie (vervolg)

$f(t)$	$F(s) = \mathcal{L}[f(t)]$
8. $e^{at} \sin bt$	$\frac{b}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
9. $e^{at} \cos bt$	$\frac{s-a}{(s-a)^2 + b^2}, s > a$
10. $t^n e^{at}$	$\frac{n!}{(s-a)^{n+1}}, s > a$
11. $f'(t)$	$sF(s) - f(0)$
12. $f''(t)$	$s^2F(s) - sf(0) - f'(0)$
13. $-tf(t)$	$F'(s)$
14. $(-t)^n f(t)$	$F^{(n)}(s)$ (n -de afgeleide)

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \quad \xrightarrow{\mathcal{L}}$$

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \quad \xrightarrow{\mathcal{L}} \quad sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \quad \xrightarrow{\mathcal{L}} \quad sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$
$$\implies Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{2}{s^2(s+2)}$$

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \quad \xrightarrow{\mathcal{L}} \quad sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{2}{s^2(s+2)}$$

$$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}}$$

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \xrightarrow{\mathcal{L}} sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{2}{s^2(s+2)}$$

$$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}} \dots \text{ (breuksplitsen) } \dots$$

$$\dots y(t) = \frac{3}{2}e^{-2t} + t - \frac{1}{2}$$

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \xrightarrow{\mathcal{L}} sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{2}{s^2(s+2)}$$

$$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}} \dots \text{(breuksplitsen)} \dots$$

$$\dots y(t) = \frac{3}{2}e^{-2t} + t - \frac{1}{2}$$

Algemeen:

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \xrightarrow{\mathcal{L}} sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{2}{s^2(s+2)}$$

$$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}} \dots \text{ (breuksplitsen) } \dots$$

$$\dots y(t) = \frac{3}{2}e^{-2t} + t - \frac{1}{2}$$

Algemeen:

$$\text{DV} + \text{BVW voor } y(t) \xrightarrow{\mathcal{L}}$$

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \xrightarrow{\mathcal{L}} sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{2}{s^2(s+2)}$$

$$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}} \dots \text{ (breuksplitsen) } \dots$$

$$\dots y(t) = \frac{3}{2}e^{-2t} + t - \frac{1}{2}$$

Algemeen:

DV + BVW voor $y(t)$ $\xrightarrow{\mathcal{L}}$ algebraïsche vgl. voor $Y(s)$

$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}}$

Voorbeeld

$$\begin{cases} y'(t) + 2y(t) = 2t, \\ y(0) = 1 \end{cases} \xrightarrow{\mathcal{L}} sY(s) - 1 + 2Y(s) = \frac{2}{s^2}$$

$$\Rightarrow Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{2}{s^2(s+2)}$$

$$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}} \dots \text{ (breuksplitsen) } \dots$$

$$\dots y(t) = \frac{3}{2}e^{-2t} + t - \frac{1}{2}$$

Algemeen:

DV + BVW voor $y(t)$ $\xrightarrow{\mathcal{L}}$ algebraïsche vgl. voor $Y(s)$

$\xrightarrow{\mathcal{L}^{-1}}$ oplossing $y = y(t)$.

(lets over) breuksplitsen

Opmerking

Breuksplitsen is het schrijven van een **rationale functie** $\frac{P(s)}{Q(s)}$, het quotiënt van twee polynomen, als lineaire combinatie van 'eenvoudige' breuken, d.w.z. $\frac{A}{(s-a)^k}$ en $\frac{Cs+D}{((s-a)^2+b^2)^\ell}$.

Opmerking

Breuksplitsen is het schrijven van een **rationale functie** $\frac{P(s)}{Q(s)}$, het quotiënt van twee polynomen, als lineaire combinatie van 'eenvoudige' breuken, d.w.z. $\frac{A}{(s-a)^k}$ en $\frac{Cs+D}{((s-a)^2+b^2)^\ell}$.

Dit gaat doorgaans in (maximaal) drie stappen

1. uitdelen (= zorgen dat de teller een lagere graad heeft dan de noemer)

Opmerking

Breuksplitsen is het schrijven van een **rationale functie** $\frac{P(s)}{Q(s)}$, het quotiënt van twee polynomen, als lineaire combinatie van 'eenvoudige' breuken, d.w.z. $\frac{A}{(s-a)^k}$ en $\frac{Cs+D}{((s-a)^2+b^2)^\ell}$.

Dit gaat doorgaans in (maximaal) drie stappen

1. uitdelen (= zorgen dat de teller een lagere graad heeft dan de noemer)
2. noemer ontbinden (in lineaire en kwadratische factoren)

Opmerking

Breuksplitsen is het schrijven van een **rationale functie** $\frac{P(s)}{Q(s)}$, het quotiënt van twee polynomen, als lineaire combinatie van 'eenvoudige' breuken, d.w.z. $\frac{A}{(s-a)^k}$ en $\frac{Cs+D}{((s-a)^2+b^2)^\ell}$.

Dit gaat doorgaans in (maximaal) drie stappen

1. uitdelen (= zorgen dat de teller een lagere graad heeft dan de noemer)
2. noemer ontbinden (in lineaire en kwadratische factoren)
3. splitsen en de coëfficiënten A_i, C_i, D_i berekenen.

(Iets over) breuksplitsen

Opmerking

Breuksplitsen is het schrijven van een **rationale functie** $\frac{P(s)}{Q(s)}$, het quotiënt van twee polynomen, als lineaire combinatie van 'eenvoudige' breuken, d.w.z. $\frac{A}{(s-a)^k}$ en $\frac{Cs+D}{((s-a)^2+b^2)^\ell}$.

Dit gaat doorgaans in (maximaal) drie stappen

1. uitdelen (= zorgen dat de teller een lagere graad heeft dan de noemer)
2. noemer ontbinden (in lineaire en kwadratische factoren)
3. splitsen en de coëfficiënten A_i, C_i, D_i berekenen.

Voorbeeld (en)

$$\frac{s^2}{s^2 + 2s + 1}, \quad \frac{3s^2 + 1}{s^3 + 2s^2 + 5s}, \quad \frac{2s + 1}{s^4 - 1}, \quad \frac{1}{s^2(s^2 + 1)}$$